

Zágrábi Magyar Közlöny

A ZÁGRÁBI MAGYAR KÖZÖSSÉG HÍRLEVELE

Elfogadták a vajdasági deklarációt

A dokumentum betervezőjeként dr. Bojan Pajtić tartományi kormányfő beszédében azt hangsúlyozta, hogy a vajdasági polgárok nem hallgatást várnak el a tartományi parlamenttől akkor, amikor problémák merülnek fel

A Tartományi Képviselőház május 20-án 75 igen szavazattal elfogadta a vajdasági deklarációt. A javas-

hét százaléka Vajdaságot illeti meg, akkor elengedhetetlen, hogy Vajdaság meg is kapja ezt a hét százalékot.

zik az esztrád és a bulvársajtó az egyetemeknél. Hozzátette, hogy amennyiben a tartomány megkapná az al-

lyel Vajdaságot egyesítették a Szerb Királysággal. A VSZL módosítása révén az 1945. július 30-án és 31-én megtartott újvidéki népgyűlés döntésére hivatkozik a deklaráció, ami viszont a Szerb Haladó Párt számára jelent gondot, szerintük ugyanis ez a kommunista döntés a különféle megtorlások idejéhez köthető, ezért elfogadhatatlan az autonómia alapjaként, és a történelmi tények megmásként történő tekinteni. Az SZHP-nek az az álláspontja, hogy Vajdaság létezését kizárólag az 1918. november 25-én meghozott egyesítési döntéshez lehet kötni. Mint azonban ismeretes, ennek a döntésnek a meghozatalából kizárták a tartomány egyes nemzetiségeit, a magyarokat és a németeket mindenképp. A sajtónak adott nyilatkozatában Pásztor István házelnök, a VMSZ elnöke megjegyezte, hogy a deklaráció kapcsán kialakult vita ékes bizonyítéka annak, hogy léteznek bizonyos megválaszolatlan kérdések Vajdasággal kapcsolatban, melyek felett ezután már nem lehet majd olyan könnyen elsiklani.

VIRÁG Árpád (Magyar Szó)

Bojan Pajtić tartományi kormányfő betervezőként fordult a parlamenthez

lat ellen 21-en szavaztak. Mint ismeretes, a Vajdaság alkotmányos és törvényes helyzetével foglalkozó parlamenti bizottság egy héttel korábban megtartott ülésén hagyta jóvá a vajdasági deklaráció szövegét, és továbbította azt megvitatás céljából a parlament elé. A dokumentum betervezőjeként dr. Bojan Pajtić tartományi kormányfő azt hangsúlyozta, hogy a vajdasági polgárok nem hallgatást várnak el a tartományi parlamenttől akkor, amikor problémák merülnek fel.

– Ha az alkotmányban az áll, hogy a költségvetés

Ugyanígy, Vajdaságnak kell eldöntenie kik képviselik a legjobban a közügyeit, s Vajdaságban kell ezeket a személyeket megválasztani. Ha valami a törvény szerint Vajdaság polgárainak a tulajdonát képezi, akkor fontos, hogy a vajdaságiak rendelkezzenek ezzel a tulajdonjoggal – fogalmazott Pajtić.

Mint mondta, nevezhetik a parlamentben helyet foglaló képviselők kétharmadát szeparatistának vagy usztasának az elmondottak miatt: többet nem is várhatunk el egy olyan társadalomban, amelyikben nagyobb befolyással rendelke-

zőkben szavazott teljes összeget, ötször annyi új munkahelyet nyithatna, mint ma.

1918 vagy 1945?

A legnagyobb vitát, ahogyan az alkotmányjogi bizottságnak a múlt heti ülésén, most is a VSZL indítványa váltotta ki, mely korigálja az eredeti szövegnek azt a megállapítását, mely szerint Vajdaság a tartomány polgárainak akaratánál fogva vált Szerbia részévé. Az értelmezések szerint e megfogalmazás a leginkább arra az 1918-ban meghozott döntésre engedett következtetni, amely-

1,4 millióval csökkent a magyarok száma

A Kárpát-medencében a 2011. évi népszámlálások alkalmával a teljes lakosság száma hozzávetőleg 25 millió 700 ezer volt, és mintegy 10 millió 400 ezren (40,5 százalék) vallották magukat magyar nemzetiségűnek – közölte a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Népeségtudományi Kutatóintézete.

2011-ben Magyarországon és a legtöbb szomszédos országban népszámlálást tartottak. Legkorábban, 2011 áprilisában Horvátországban volt népszámlálás, Szlovákiában májusban, Magyarországon, Romániában és Szerbiában pedig októberben. Ukrajnában és Szlovéniában nem tartottak népszámlálást – közölték.

Magyarországon 9 937 628 embert írtak össze 2011-ben, és közülük 8 314 029-en vallották magukat magyar nemzetiségűnek kizárólagosan vagy más nemzetiség mellett. Ez 83,7 százalékos arányt jelent. Tíz évvel ezelőtt még 9 416 045-en, az akkori népesség 92,3 százaléka állította magáról ugyanezt.

Romániában a lakosság lélekszáma valamivel meghaladja a 19 milliót, és ebből mintegy hat és fél millió a tágan vett Erdély lakossága – írták. Az erdélyi területeken a lakosság szűk háromnegyede (74,38 százaléka) vallotta magát románnak, és majdnem egyötöde (18,91 százaléka) magyarnak. A magyar nemzetiségűek száma Erdélyben 1 millió 225 ezer volt, míg Románia egyéb részein 13 ezer.

Az előző romániai népszámlálás óta eltelt időben a magukat magyar nemzetiségűeknek vallók száma mintegy kétszázezerrel csökkent. Ez a csökkenés kivétel nélkül minden erdélyi megyében megfigyelhető. A terület 16 megyéjéből ötben – Arad, Krassó-Szörény, Hunyad, Szeben és Temes megyékben – a csökkenés mértéke elérte vagy meghaladta a 25 százalékot. Ezek a szórányterületeken „a magyar közösség teljes felszámolódása reális közelségbe került” – fogalmaztak.

Szlovákiában a lakosság lélekszáma 5 millió 397 ezer, ebből magyar nemzetiségűnek vallották magukat 459 ezren

(8,5 százalék), szlováknak pedig 4 millió 353 ezren (80,7 százalék). Az ország nyolc kerületéből kettő – Nagyszombat és Nyitra – esetében 20–25 százalék a magyar nemzetiségűek aránya, míg három másik kerületben (Kassa, Besztercebánya, Pozsony) szórányban, de nem elhanyagolható számban élnek magyarok. Az előző, 2001-es népszámlálás óta az ország lakossága kisé, 0,3 százalékkal nőtt, de mind a magyarok, mind a szlovákok száma és aránya visszaesett.

A szerbiai népszámlálás eredményei szerint a Vajdaság lakosság száma már jócskán kétmillió alá süllyedt, és itt 251 ezren vallották magukat magyar nemzetiségűnek – közölték. Szerbia Vajdaságon kívüli területein alig néhány ezren mondták magukat magyar nemzetiségűnek, így e csoport aránya 13 százalék a Vajdaságon belül és 3,5 százalék egész Szerbiában. Nincs olyan körzet, ahol a magyar nemzetiségűek abszolút többséget alkotnak, de kettőben – Észak-Bácskában és Észak-Bánátban – 41 és 47 százalékos arányukkal relatív többségben vannak.

Az Ukrajna nemzetiösszetételére vonatkozó adatok a 2001-es népszámlálásból származnak, ekkor Kárpátalja megye 1 millió 255 ezer lakosából mintegy 152 ezren vallották magukat magyar nemzetiségűnek – emlékeztetett a KSH. Becslések szerint jelenleg mintegy 141 ezer lélekszámú lehet Kárpátalján a magyar nemzetiségűek csoportja, a megyében összesen 1 249 000-en élnek a hivatalos 2011-es nyilvántartás szerint.

Horvátországban a 2011-es eredmények szerint 14 048-an (2001-ben 16 595-en) mondták magukat magyar nemzetiségűnek, és közülük csak 8249-en éltek a Drávaszöveget is tartalmazó Eszék-Baranya megyében, a többiek szétszórtan Horvátország egyéb területein. Eszék-Baranya megyében egyébként összesen 305 ezren élnek, a magukat magyarok vallók aránya kevesebb mint 3 százalék.

Ausztriában a népszámlálás ered-

ményei csak a születési helyre és az állampolgárságra vonatkoznak, így kizárólag a bevándorlók számának megbecsülésére jók. Burgenland esetében részben becslésekre hagyatkoztak, kiindulási értéknek a magyar nyelvet beszélők 2001-es létszámát vették. Mivel „a Magyarországról az elmúlt években meginduló tömeges kivándorlási hullám” egyik célországa Ausztria, és Burgenland esetében is jelentős bevándorlás volt megfigyelhető, úgy becsülik, hogy itt a magyar nemzetiségű lakosság száma mintegy 10 ezerre nőtt az elmúlt évtizedben.

Szlovéniában nem tartottak hagyományos népszámlálást, a KSH becslésében a magyar nemzetiségűek létszámát 4000-re tették.

Összességében megállapították, hogy a tíz évvel ezelőtti népszámlálások eredményeihez viszonyítva a Kárpát-medence lakosság száma csökkent, és a csökkenés nagysága meghaladta az 1 millió 100 ezret. A régióban kivétel nélkül csökkent a magyaron kívüli jelentősebb államalkotó nemzetek tagjaiként összeírtak létszáma is.

Fontos tendencia az is, hogy az ezredfordulót követő évtizedben a magukat magyar nemzetiségűként megjelölők csökkenésének üteme felgyorsult, a korábbi bő egymillió csökkenést mintegy egymillió négyszázazres követte, aminek oka szerintük jelentős részben a nemzetiségükről nem nyilatkozók számának növekedése.

Az ugyancsak elszomorító adatok mellett van egy örvendetes furcsaság is: Zágrábban az elmúlt tíz év alatt a magyarok száma csupán 16-tal csökkent, míg Zágráb megyében 15 fővel növekedett. Ez pártját ritkítja a Kárpát-medencében, s merjük hinni, hogy közvetve Zágráb Város Magyar Kisebbségi Tanácsa munkáját dicséri. A kiegyensúlyozott, kellemes légkör, a közösségfejlesztő munka ezen a téren is meghozta eredményét a magyarok számának tekintetében is.

Iskola a tengerparton

A zágrábi kéttannyelvű tagozat negyedikesei az április 8.-12. időszakban Novi Vinodolskiban voltak természeti iskolában. Az idei „tengeri iskola” élményeit megosztották a debreceni Szoboszlói úti Általános Iskola tíz diákjával és két kísérő tanárával, akik az Ivan Gundulić Á. I. vendégeiként élvezhették a tengerpart szépségeit, belekóstolhattak egy másfajta tanítási környezetbe. Vendégeskedésük Zágrábban kezdődött, ahol a házigazdák városlátogatást szerveztek meg, hogy megismerkedhessenek a város látványosságaival. Az igazi kaland már az est eljöttével megkezdődött, ugyanis a gyermekek nagy öröme az iskola tornatermében, hálósákokban biztosítottak nekik szállást, melyeket a Zrínyi Miklós Cserkészcsapat segítségével szereztek be. DRAGANIĆ Hajnalka

Az ötnapos, tartalmas és vidám együttlét felejthetetlen emlékeket és barátságot teremtett mindkét iskola diákjainak.

Anyák napja a Körben

Május 5-én az Ady Endre Magyar Kultúrkörben megtartották a hagyományos anyák-napi ünnepséget, melyet az idén összekapcsoltak Weöres Sándor neves magyar költő születésének 100. évfordulójáról való megemlékezéssel. A Körben az ilyenkor szokásos telt ház mellett nagy volt a nyüzsgés, mert a Prizma forgatócsoportja mellett jelen volt az Újvidéki Televízió forgatócsoportja is.

Zágráb Város Kisebbségeinek Napja

Zágráb Város Kisebbségi Koordinációja szervezésében az idén is megtartják Zágráb Város Kisebbségeinek napját. Az eseményre 2013. június 16-án kerül sor, 10 órás kezdettel, színhelye a Zrínyi tér (Zrinjevac).

A szervezők az összes, szám szerint 18 zágrábi kisebbség fellépését tervezik. A zágrábi magyarokat az Ady Endre Magyar Kultúrkör Vegyes Kara fogja képviselni.

Éves körtag-találkozó

Az Ady Endre Magyar Kultúrkör idén is megszervezi a mostani és egykori körtagok éves találkozóját. A rendezvényre szombaton, 2013. június 1-jén és vasárnap, 2013. június 2-án kerül sor az Ady Endre MKK székhelyén (Zagreb, Martićeva 8).

A találkozó programja:

Szombat, június 1.

18:00 óra – Sípos Tibor, Körünk egykori elnöke festményeinek reprodukcióiból összeállított kiállítás megnyitója a Körben.

19:00 óra – Magyar nyelvű szentmise a felsővárosi Szt. Márk-temp-lomban.

20:00 óra – Közös vacsora

Vasárnap, június 2.

08:30 óra – Magyar nyelvű szentmise a felsővárosi Szt. Márk temp-lomban

09:30 óra – Társalgási délelőtt a Körben

Az vacsorán való részvételi díj 100,00 kuna (mintegy 12 EUR), amely a vacsora előtt a helyszínen befizethető.

Kedves Körtagunk!

Nagy örömet jelentene számunkra, ha Ön is eljönne a rendezvényekre!

Tisztelettel, Szelman Mariann, elnök

Zágráb, 2013. május 18.

Kiadó: Zágráb Város Magyar Kisebbségi Tanácsa

Szerkeszti: Kalapis Rókus, Zágráb Város Magyar Kisebbségi Tanácsa Tájékoztatási Bizottsága

Cím: Vodovodna 15, Zagreb tel: 098/484974 fax: 3777-164 mail: iroda@zg-magyar.hr OIB:37946763892

honlap: www.zg-magyar.hr

Megjelenik havonta, 800 példányban